

تصاویری از مجسمه ها

و

آثار هنری بامیان

به مناسبت دوازدهمین سال انفجار آن توسط طالبان جنایت کار

داکتر فریار کهزاد

بنیاد فرهنگی کهزاد

دوازده سال قبل طالبان جنایتکار نوکر پاکستانی به امر بادران آی اس آی شان مجسمه های بزرگ تاریخی بامیان را که از آثار میراث بزرگ جهانی به شمار میرفت با انفجار بزرگی نابود کردند. این جنایت به حدی بزرگ بود که نه تنها تاریخ پر افتخار میهن ما را لکه دار ساخت بلکه یک اثر مهم باستانی بشر از صحنه هستی محو شد. به ویژه آنکه این آثار کوچکترین ضرری به آنها نرسانده بود و حتی یک نفر هم چه از داخل کشور و چه از بیرون در آنجا این مجسمه ها را از نقطه نظر دینی و مذهبی پرستش و نیایش نمیکردند. تمام مطالعاتی که بالای این آثار انجام داده شده و تا حال وجود دارد در مورد تاریخ، فرهنگ و هنر بوده و حتی مطالعه جنبه های دینی آن صرف برای مطالعات تاریخی بوده و بس. آنچه در گذشته در این موضع و اطراف و اکناف آن صورت گرفته، کاوش های باستان شناسی، مطالعات هنری، تفکرات مهندسی، بررسی آثار و اسناد بدست آمده و مرور آثار تاریخی بوده که در این مورد سراغی از آنها در جهان وجود داشته.

یکی از آثار ارزشمندی که بر اساس این نوع مطالعات در این مورد وجود دارد، کتاب "آثار عتیقه بودائی بامیان" است که توسط موسیو جوزف هاکن موسیو و مدام گودار فرانسوی نوشته شده و توسط احمد علی کهزاد بزبان فارسی ترجمه شده و در سال 1315 از طرف «انجمن ادبی کابل»، در شهر کابل به نشر رسیده است. در اینجا چند قطعه عکس از آن کتاب کاپی و اینک جهت تماشای خوانندگان و یا بینندگان ارجمند تقدیم میگردد.

با تقدیم این عکس ها نه تنها عمل زشت طالبان یکبار دیگر شدیداً تقبیح میگردد بلکه چنانکه در عکس آخر یکی از جنایتکاران نشان داده شده است باید هرچه زودتر با دیگر یارانش گرفتار و در مقابل همین مجسمه های مخروبه محکمه و بدار آویزان گردند.

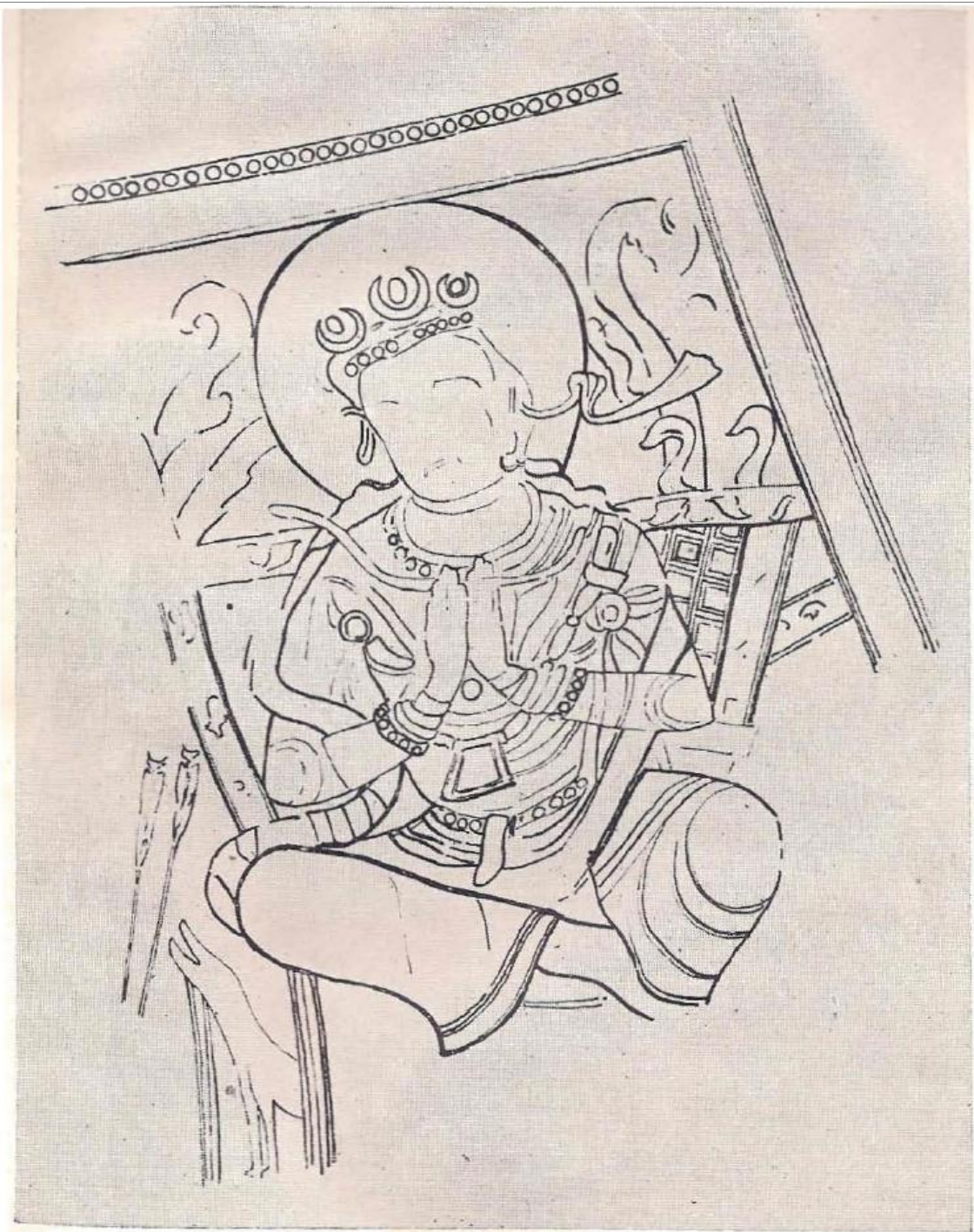
آثار عتیقه بودائی بامیان انجمن ادبی کابل، ۱۳۱۵، کابل

کهزاد این کتاب را از زبان فرانسوی ترجمه نموده و جهت سهل ساختن آن برای خوانندگان مقدمه مبسوطی بنام "اجمال تاریخی" در طی ۱۶ صفحه بر آن نگاشته است. متن فرانسوی این کتاب توسط موسیو و مادام گودار و پروفیسور جوزف هاکن تحریر شده است.

در پیشگفتاری که از طرف انجمن ادبی کابل نگاشته شده چنین آمده است:

"جناب احمد علی خان (کهزاد) مترجم که یکی از جوانان لایق و حساس وطن بوده و همواره بمقصد ابراز عواطف ملی در میدان خدمات قلمی و افاده با اهل وطن حاضر شده اند، مخصوصاً بقدریکه این جوان حساس از زبان فرانسه استفاده کرده همیشه آنرا با ذوق و جدیت تمام کوشیده است تا بزبان فارسی اهل وطن افاده نماید. انجمن ادبی زحمات مغزی الیه را مخصوصاً در ترجمه این اثر که یکی از بهترین شواهد افتخارات یک ولایت تاریخی وطن است و رجال فاضل و علمای حق بین فرانسه در احیای اسامی و آثار و روشنی تاریخ این نقطه صرف مساعی و زحمات فرموده اند تقدیر و تمجید مینماید. ..."

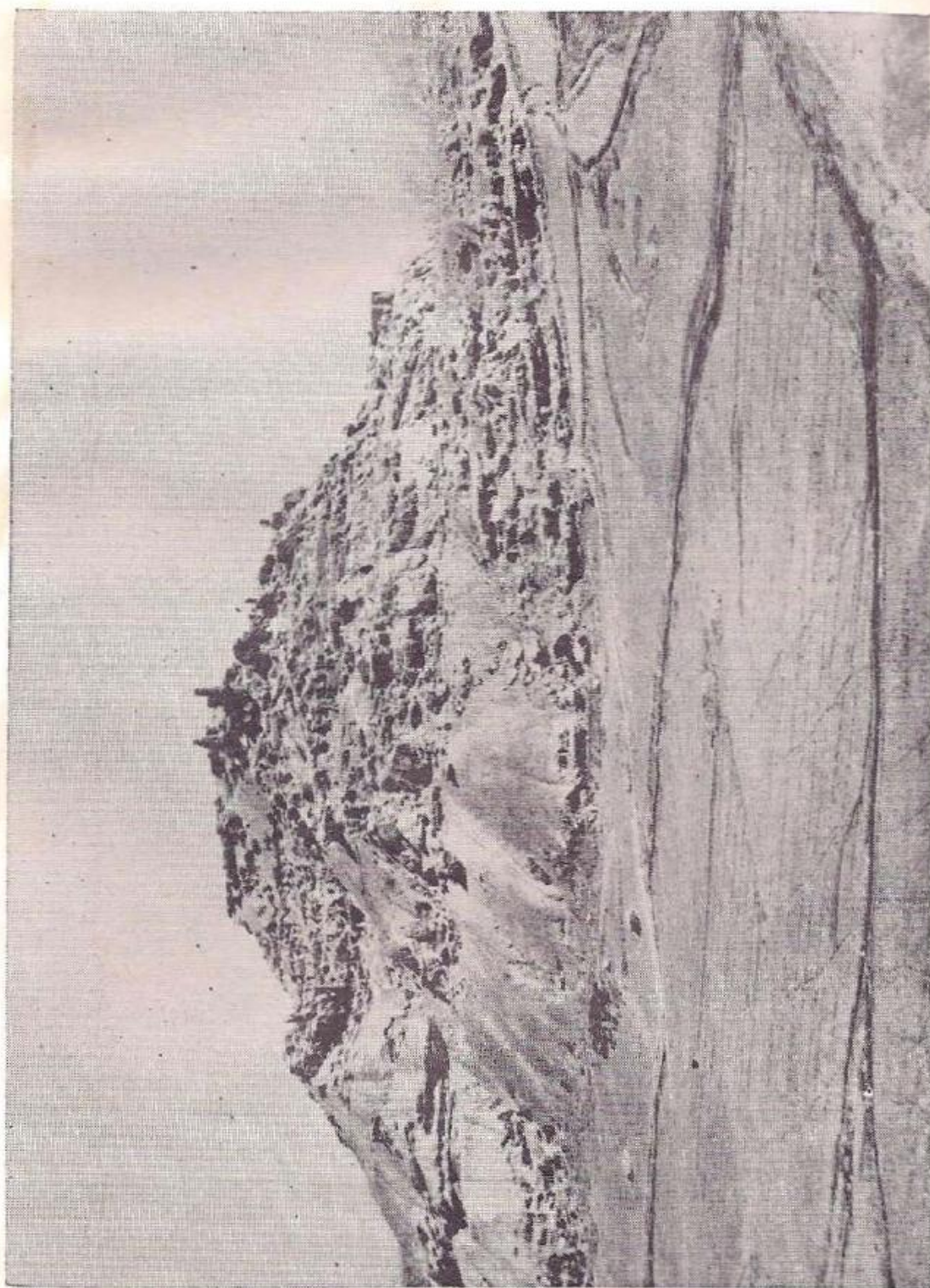
این کتاب مخصوصاً دوره بودائی را مورد مطالعه قرار داده و مطالب بسیار ارزشمندی در آن درج میباشد که روشنائی کامل در مورد دین بودا و آثار بودائی بامیان در آن یافت میشود. عکسها و تصاویر زیبایی مجسمه ها و دیگر آثار تاریخی بامیان ارزش این اثر را بیشترتر میسازد. صفحه اخیر کتاب با تصویری از کهزاد و موسیو کرل عضو هیئت باستان شناسی فرانسه مزین میباشد که در سموچ نمبر ۱۲ بامیان گرفته شده است.

تصویر یکی از آخرین شاهان کوشانی بامیان که از معبد دره ککړک پیدا شده و موسیو ها کن در تالیفات خود او را « پادشاه شکاری » خوانده است

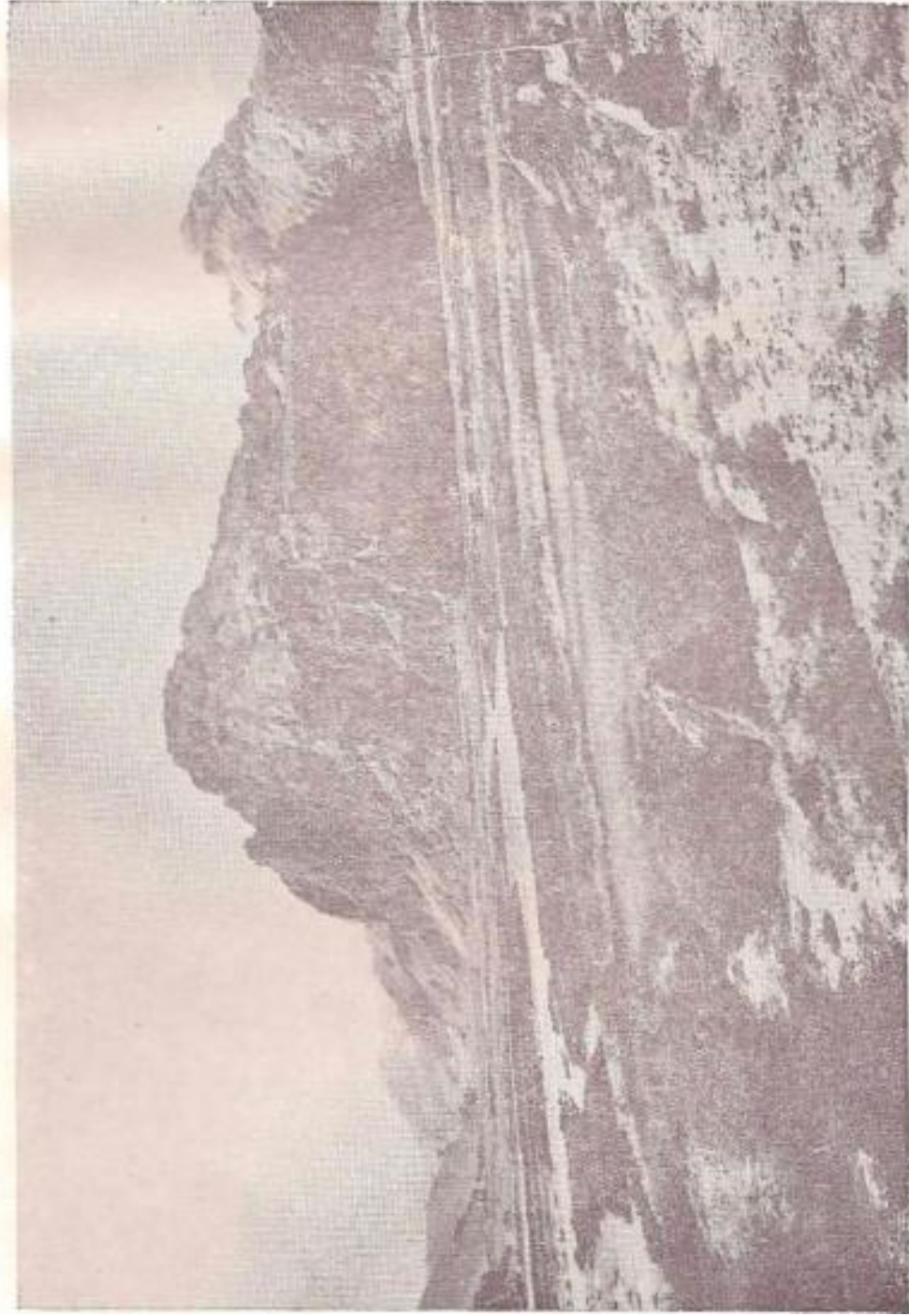

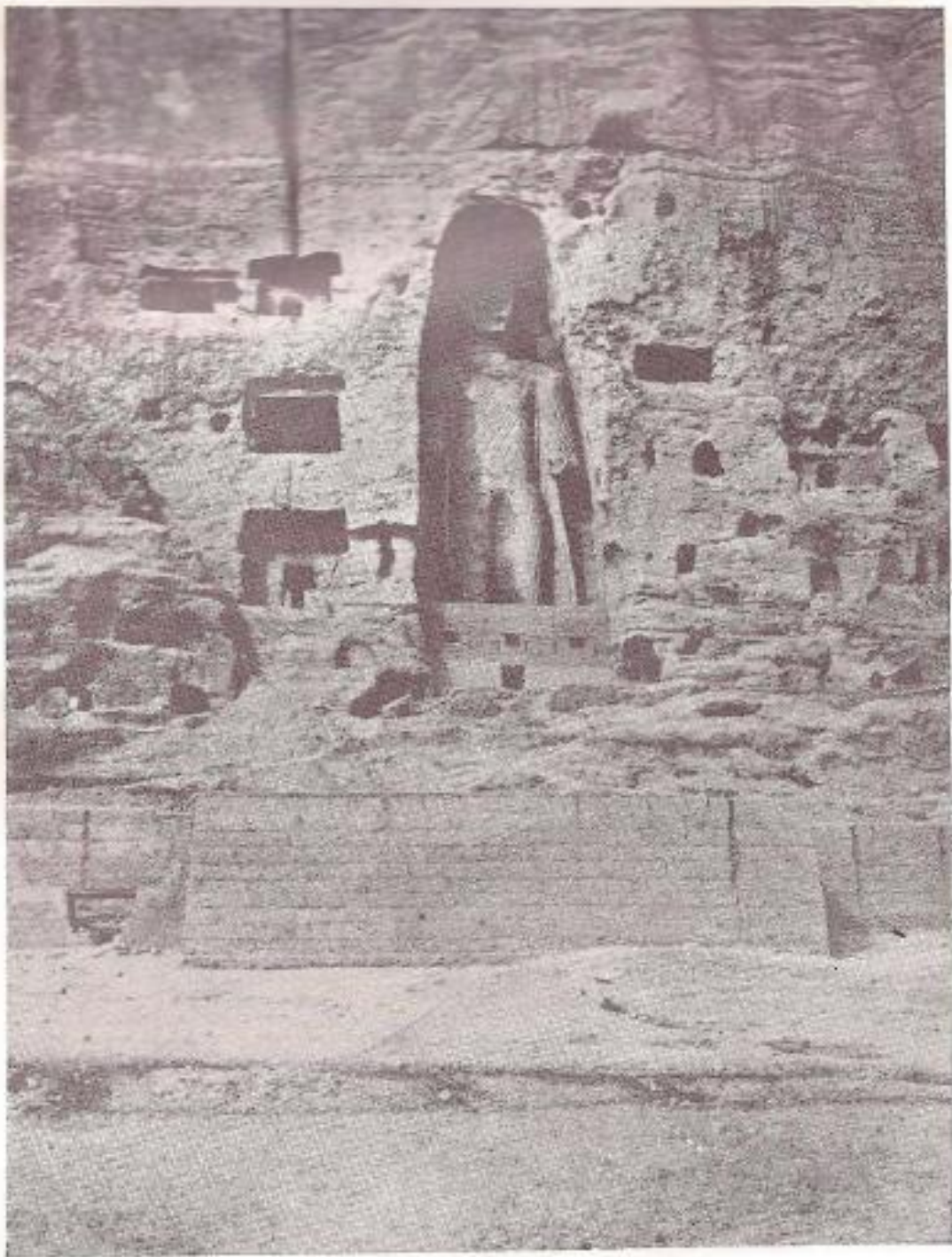
سکه که از غزنی پیدا شده : تاج پادشاهی که روی این سکه
نمایش یافته شبیه تاج پادشاه شکاری بامیان است و عبارت از
اشکال سه ماه نو طلائئ و سه تاپه نقرئی میباشد

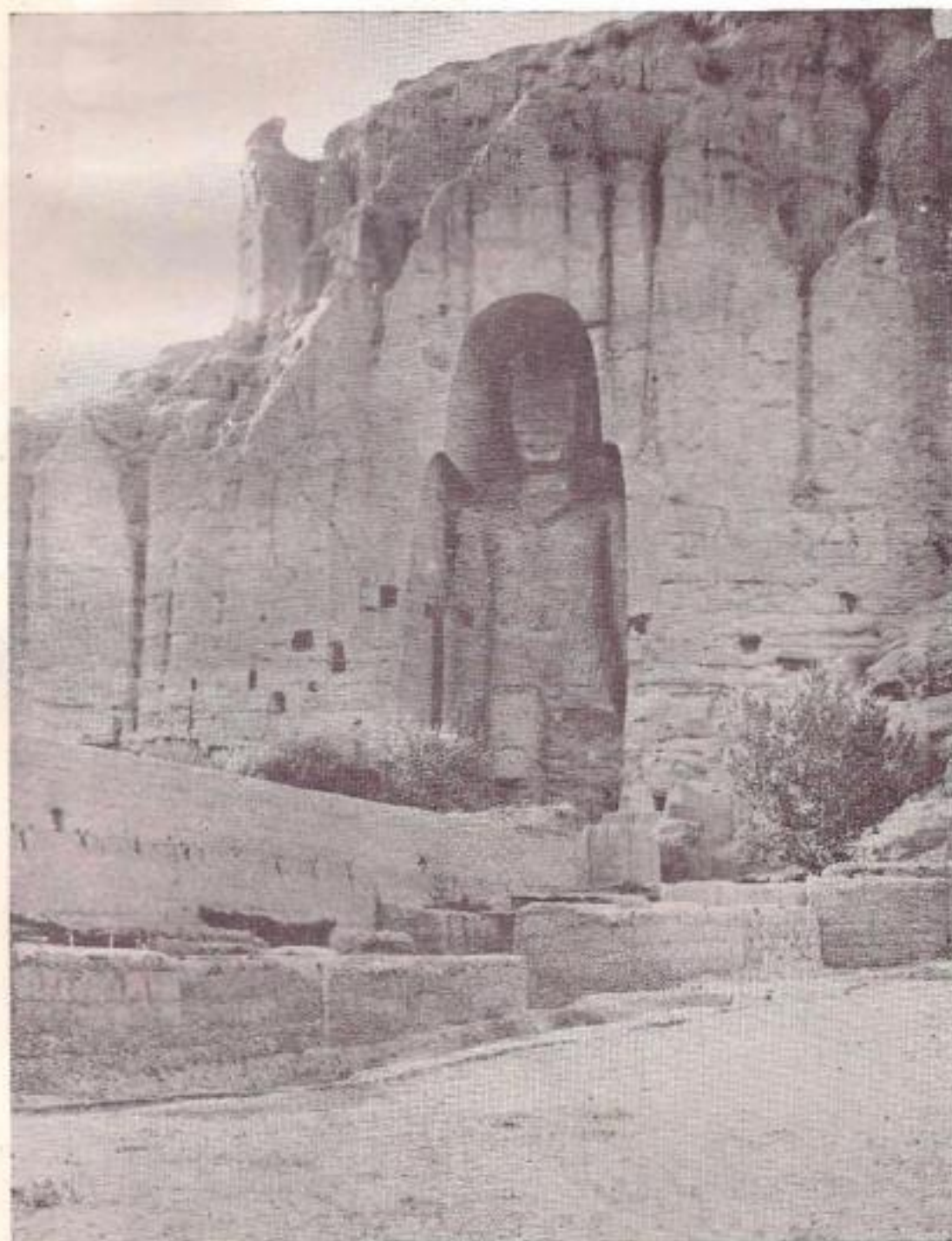
عکس ۴: تارک شهر غلغلہ

شماره ۲ - شهر مضافات که به ۱۷ کیلومتری دره سفلی بامیان در محل تقاطع رودخانه بامیان و کالو واقع است

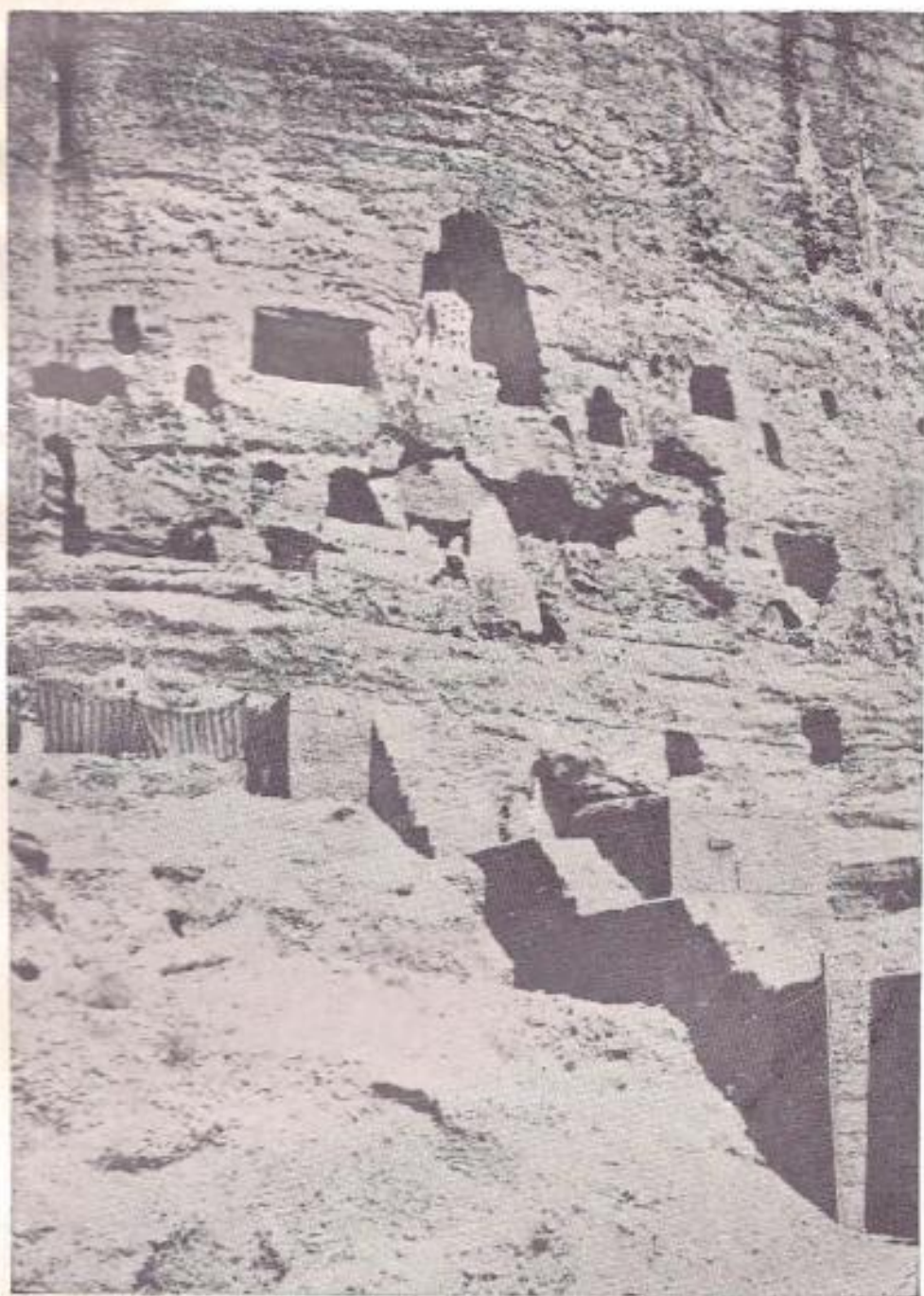

عکس ۱۷- هیكل ۳۵ متری یا «بت كوچك» بامیان

عکس ۱۰ - هیکل ۵۳ متری یابت بزرگ بامیان .

عکس ۱۲ - یکی از بوداهای نشسته

عکس ۱۷ - جریانات تصاویر صفحه رنگه که اولین دایره قسمت بر چسبی طاق بودای ۵۳ متری را مزین نموده

عکس ۱۶ - صحنه منقوش رنگه که سومین دایره قسمت بر چسبکی طاق بودای ۵۳ متری را مزمین نموده

شکل ۴۰. جزئیات تصاویر سوین دار و قیمت بر بستگی طاق بودای ۳۵ متری

شکل ۱۶- صحنه که سقف طاق بت ۳۵ متری را مزین نموده و رب النوع با هفتاب را نمایش میدهد.

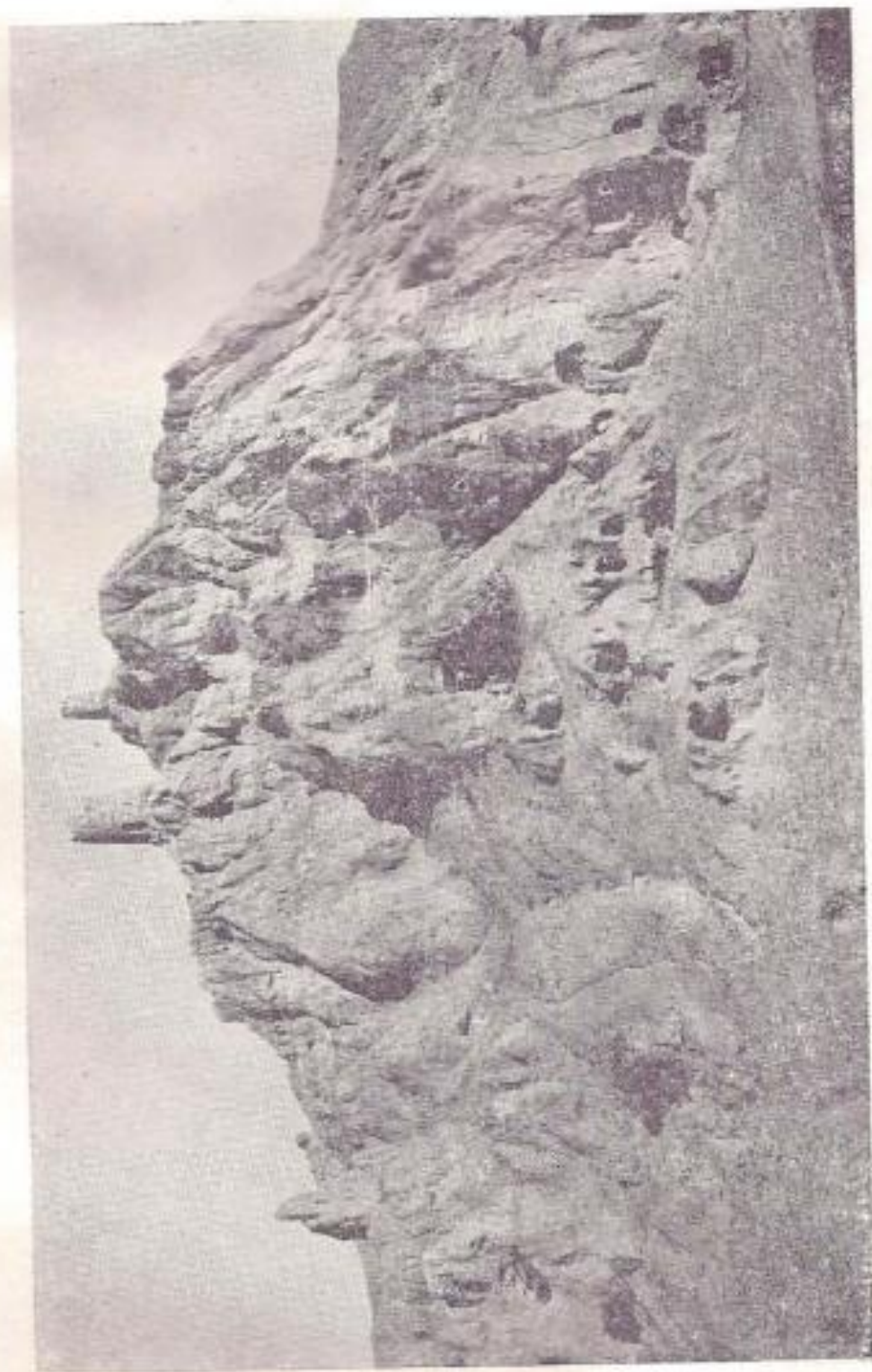

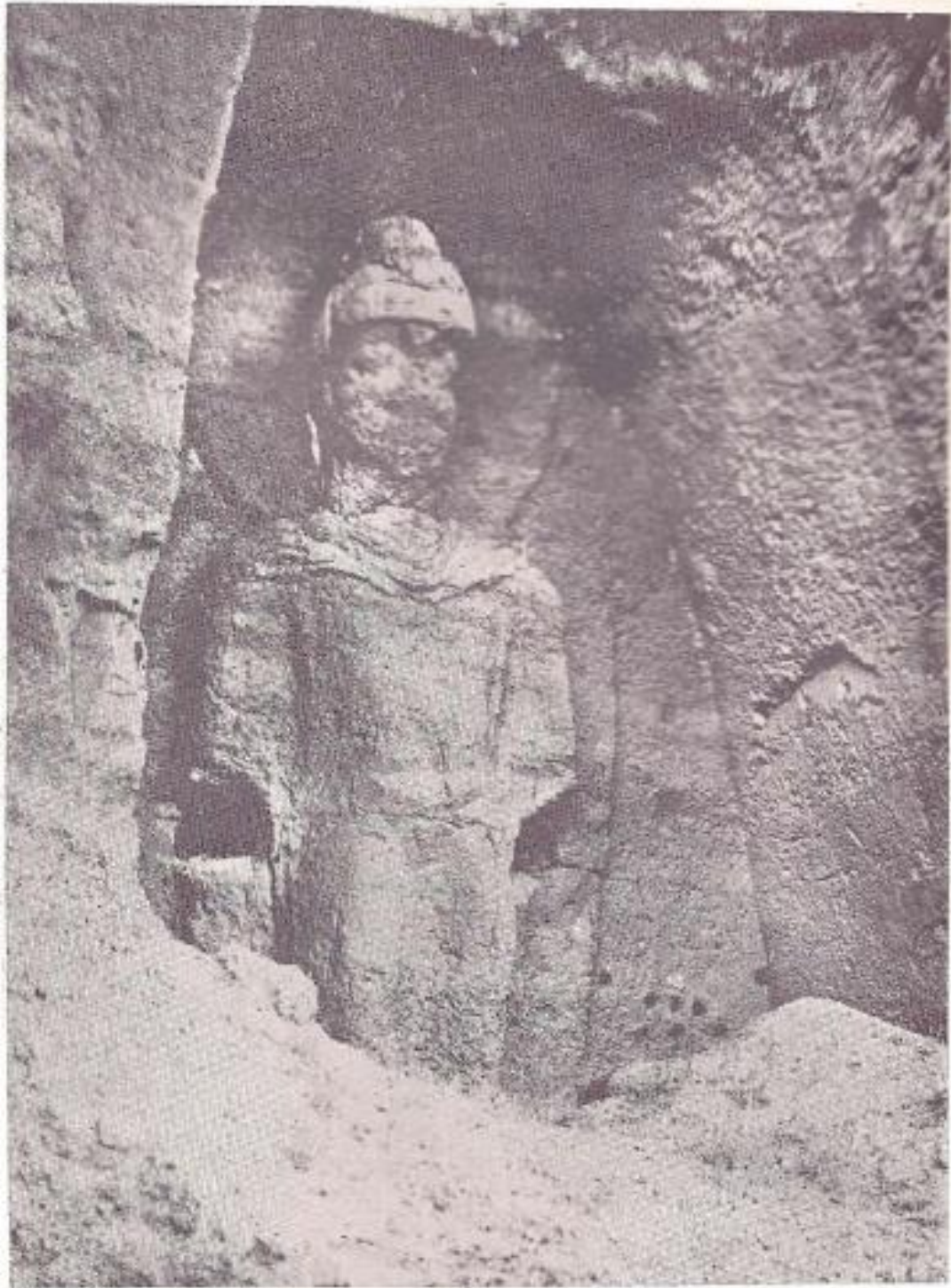
عکس ۲۵ - صحنه نقوش رنگه که قسمت بر چسبکی طاق بزرگترین بودای نشسته را مزین نموده.

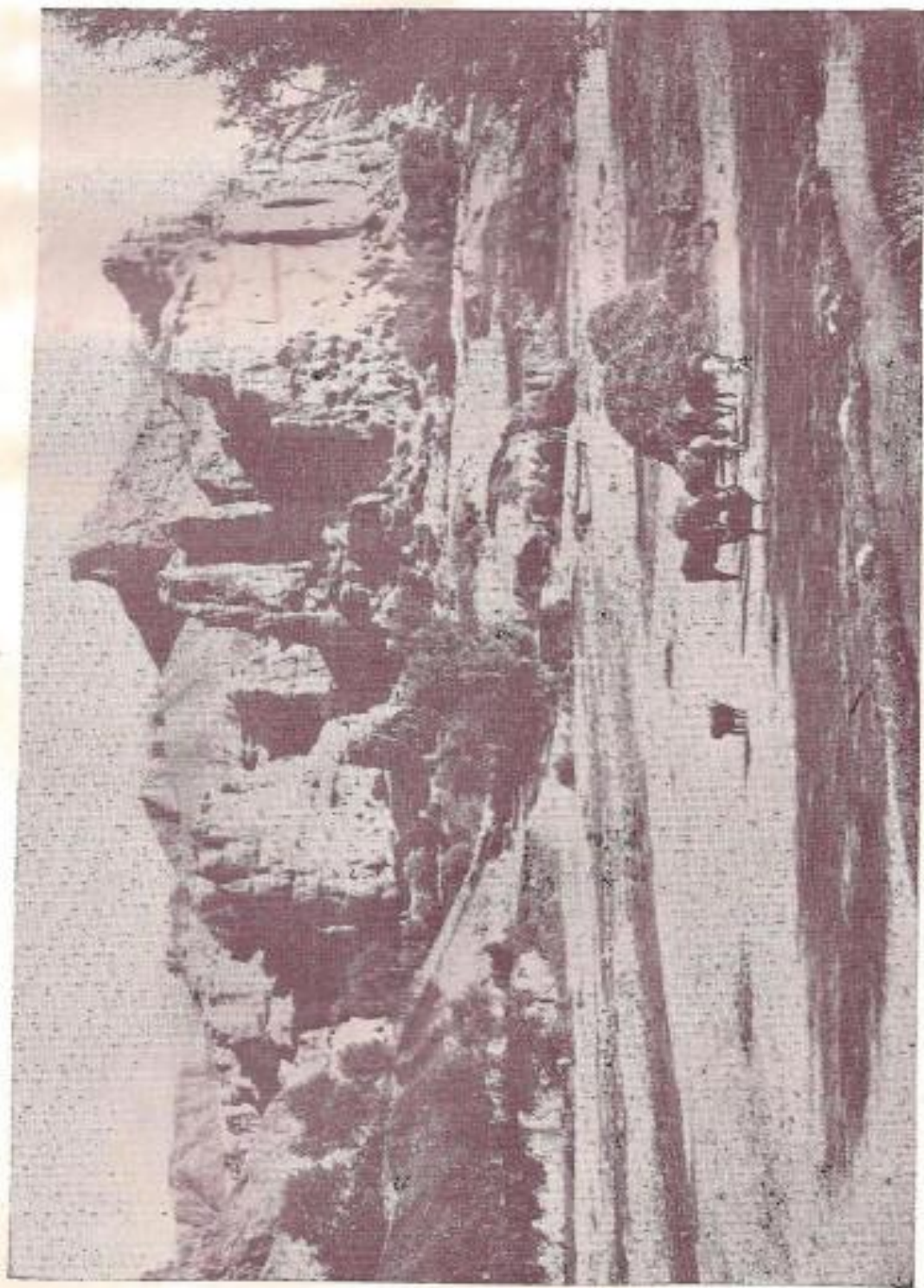
عکس ۲۷ - تصاویر رنگی که طاق یکی از بوداهای نشسته را مزین نموده
در وسط سقف (بودیس اتوا) نقشگی معلوم میشود

عکس ۱ - دسته معابد دره کسکوک که بنور میکل بودای ۱۰ متری حفر شده اند

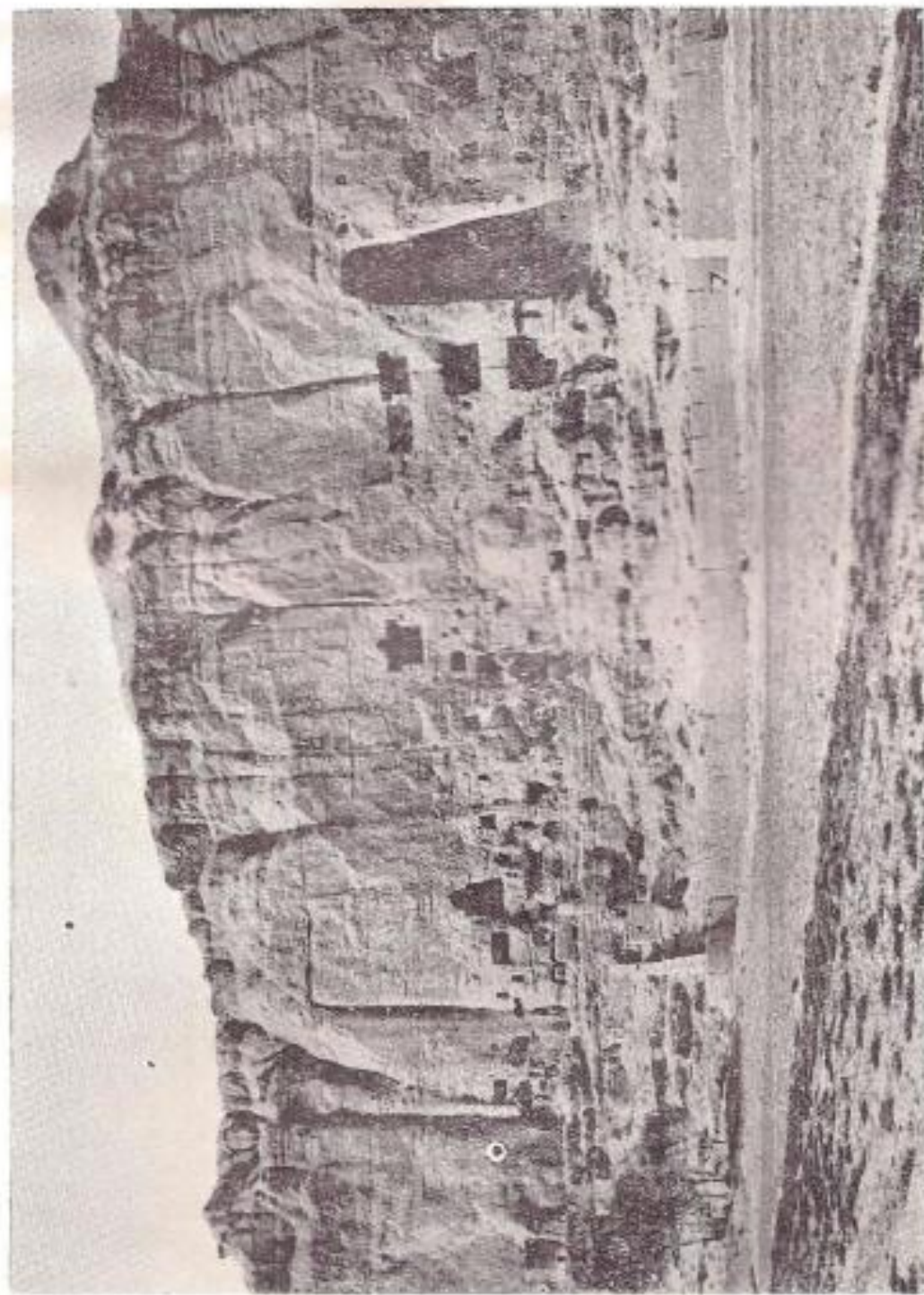

عکس ۱۱۳ - هیکل بودای ۱۰ متری دره ککړک

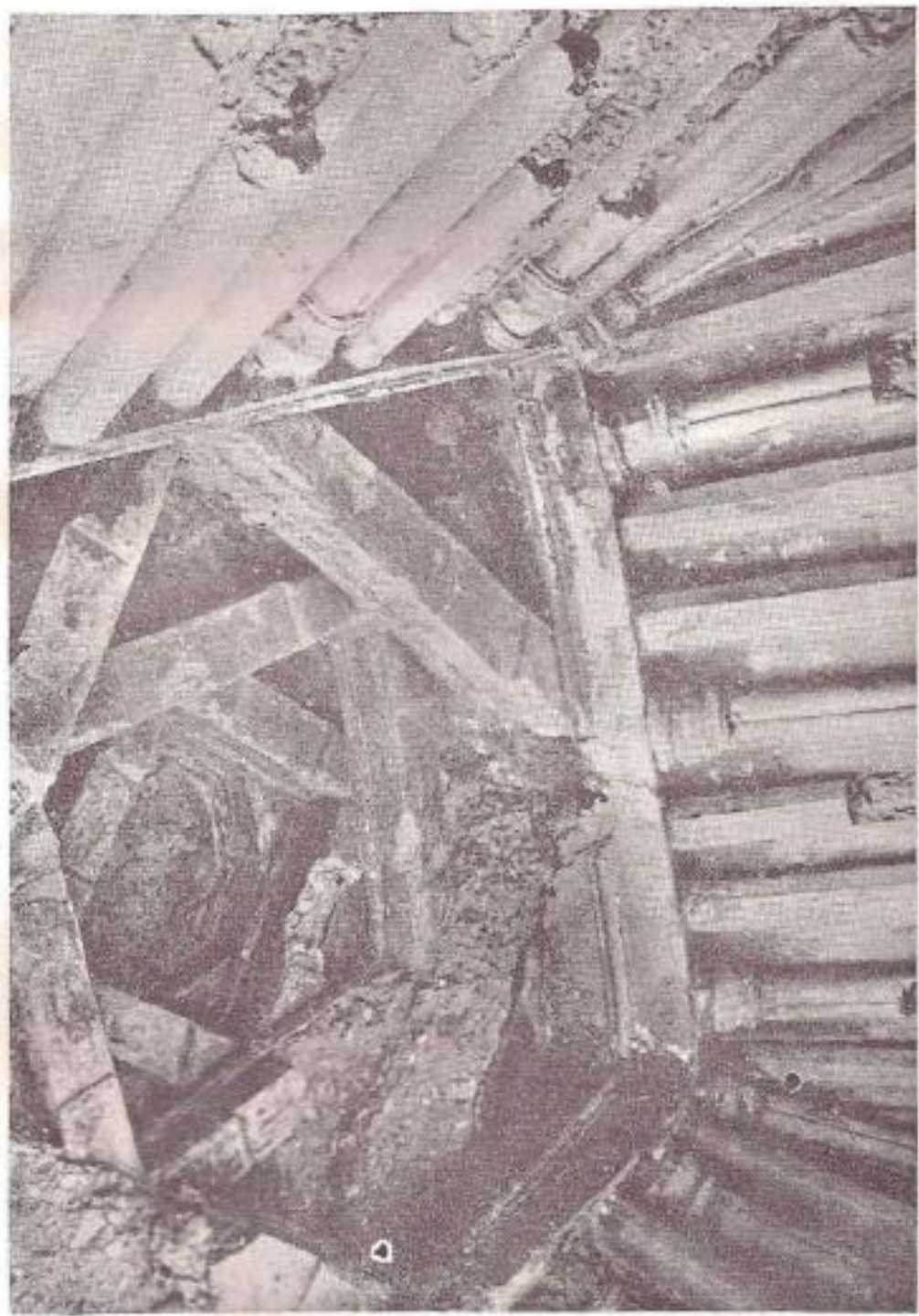
عکس ۱۶- دره فولادی - قرار نگارش هیوان تنگه زوار چینی یا یثخت عصر بو دائی نامیان یا « شهر شاهی »
 در دهن همین دره واقع بود .

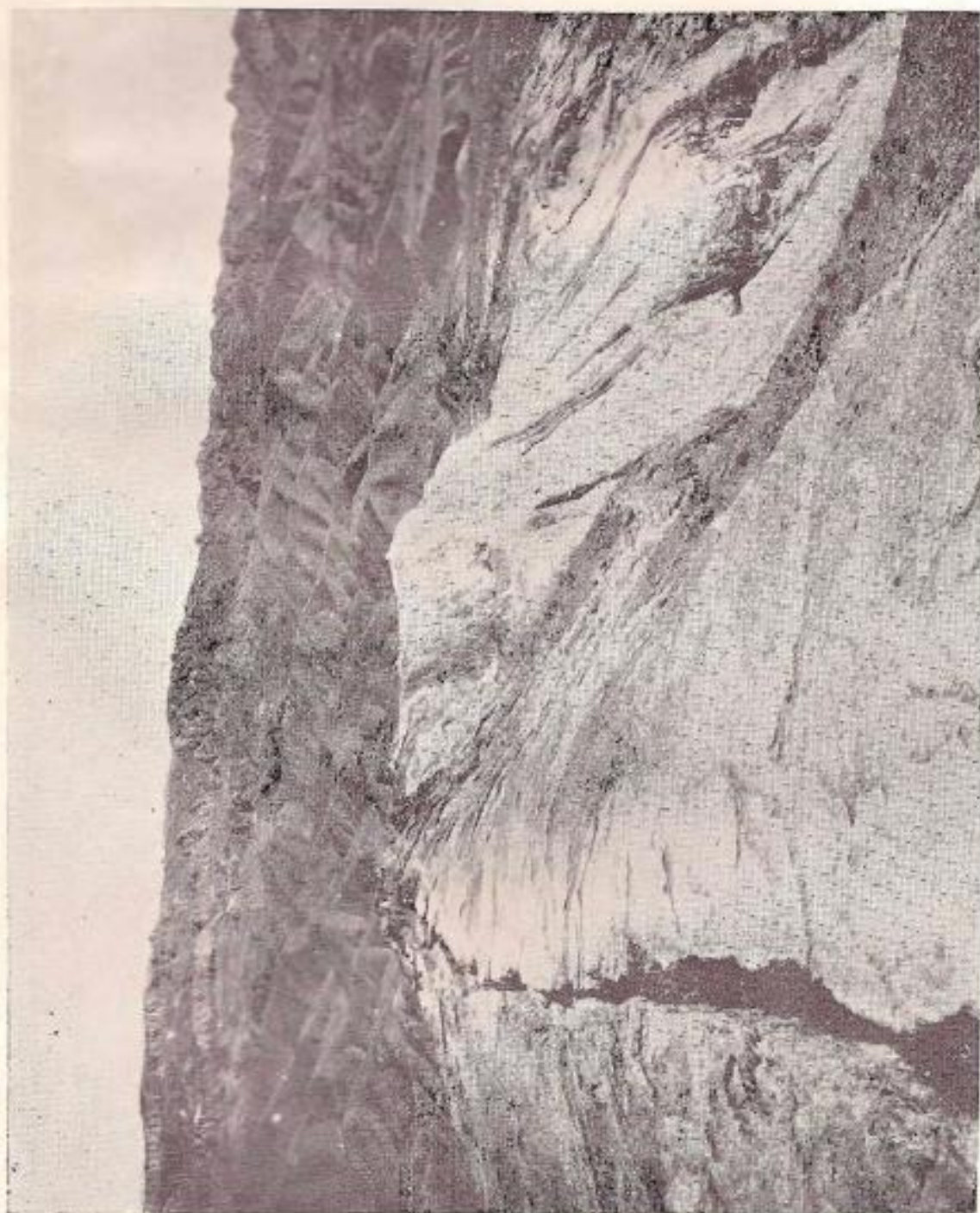
عکس ۱۲ الف ده چکل بودائی ۴۰ متری و دهنه سوج های مجاور آن - به طرف چپ طاق های دو بودائی
نشسته هم معلوم میشود .

عکس ۳۰: تزئینات داخلی جدار یک سموج قریب مېکل ۳۰ متری

عکس ۳۶ :- سقف یک سوچ فریب ہیکل ۵۲ متری

شکس ۴۰ : - از دهنای پامیان که به «از دهنای سر خدر» معروف است

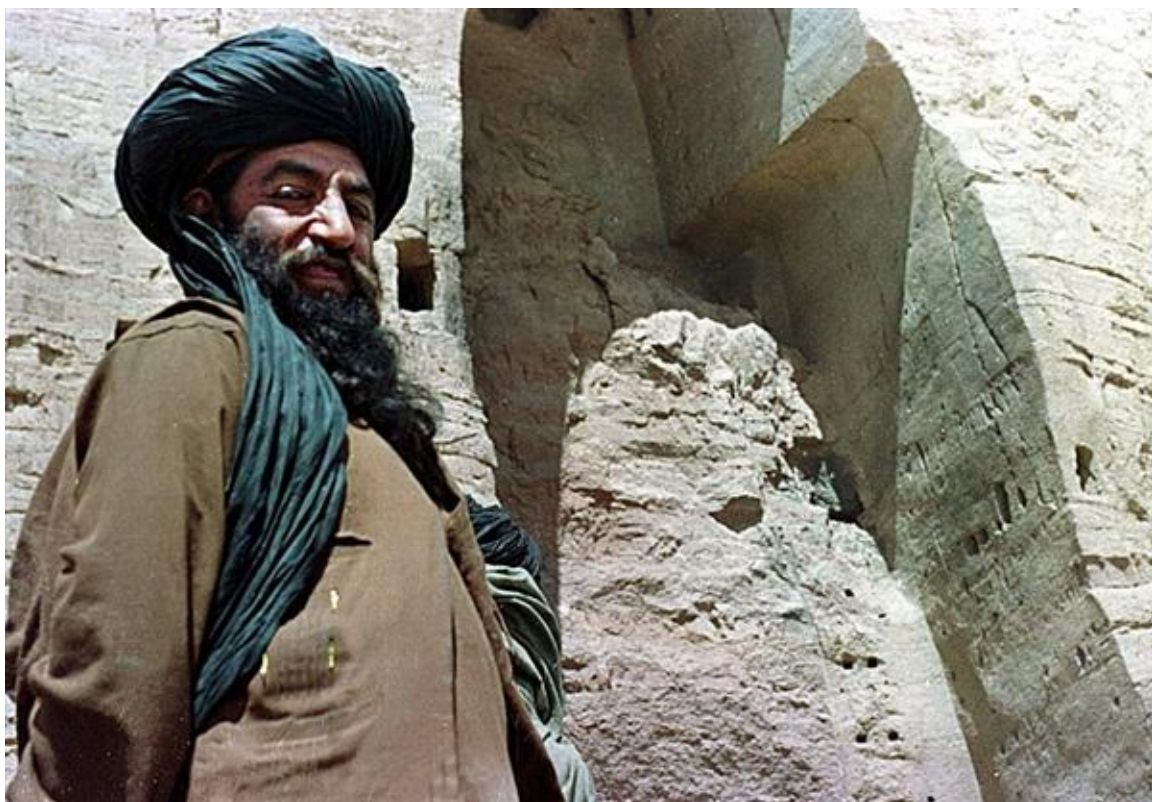

در کوه باستان که از ده کوه و ارتفاع سکنه ریزه و کلی بعد مملکت است از نخی شکست یافته و از قرن اول میلادی تا صد سال بود و اینان را
و قهوه است نخی خود را در مملکت پخته آن را بخش و او در قهوه

چه که بر بزم با میانه کن کار ده انگه مراد افشار و سبک ریزه و دکل و بدو هم پهلوانان است لا یعنی آتشکین باخته و از قرآن
و تصویر است بهی خور و او بر صفات پهلوانان نماش و او در مقام

این شخص یکی از جانیان طالب است که بعد از ویرانی مجسمه ها و دیگر آثار هنری در کنار آثار بزرگ ویران شده ایستاده و ممکن به نظر خودش عکس یادگاری گرفته باشد. جالب است که این جانوران حتی عکس و کمره و تلویزیون را ممنوع قرار داده بودند و معلوم میگردد که این عکس باید توسط بادران پاکستانی اش گرفته شده باشد. این عکس و شاید عکسهای دیگری وجود داشته باشد که میتواند برای پیدا نمودن جنایتکاران و خائنین به تاریخ و فرهنگ کشور کمک نموده و آنها را هر چه زود به سزای اعمال ناشایست شان برساند.
(عکس از اینترنت)